

XERRADA “OKUPES A L’ESCOLA: LA VEU DE LES FAMÍLIES EN EL SISTEMA EDUCATIU”

DOCTORA MARTA COMAS

Xerrada amb la Doctora Marta Comas, qui va ser convidada per la Federació d'Associacions de Famílies d'Alumnes de Mallorca (FAPA) per parlar del seu llibre *Okupes a l'escola: La veu de les famílies en el sistema educatiu* i altres temes relacionats amb la participació de les famílies als centres educatius.

En la seva intervenció, Comas va destacar un missatge clar i contundent: "L'escola ha de ser un espai radicalment democràtic, on aprenuem a conviure i a formar-nos com a ciutadans del futur".

Comas subratlla que, en molts casos, encara persisteix una estructura jeràrquica a les escoles que dificulta la participació activa tant de l'alumnat com de les famílies. Per il·lustrar aquesta idea, va comparar el sistema educatiu tradicional amb un model bancari, on "uns consumeixen educació sense participar-hi".

En aquest sentit, la responsable de la Unitat de recerca i avaluació del Consorci d'Educació de Barcelona va insistir que, si volem que l'escola funcioni com a laboratori social que fomenti la ciutadania, és imprescindible la implicació de tothom: famílies, mestres, alumnes i personal no docent.

La responsabilitat compartida

Un dels aspectes clau que Comas va destacar durant la seva ponència és la necessitat de facilitar la participació de les famílies en l'educació dels seus fills. Sovint, quan no hi ha una participació activa, és fàcil culpar-ne les famílies. Però Comas va suggerir una reflexió crítica: "Ens hem assegurat que les condicions de participació són realment accessibles?".

Això pot implicar adaptar el llenguatge o flexibilitzar els horaris de les reunions per garantir que més famílies puguin implicar-se.

D'altra banda, Comas va posar de relleu que el compromís de les famílies en l'educació és vital. En una societat accelerada com l'actual, dedicar temps a implicar-se en l'educació dels fills és, segons l'antropòloga, un gest revolucionari que va a contracorrent. Recorda que la influència de l'educació rebuda a casa pesa molt més que la que es rep a l'escola, fet que subratlla la importància de col·laborar entre ambdós agents educatius.

Innovació educativa en contextos de diversitat

Una altra de les qüestions tractades per Comas va ser l'enorme diversitat de la societat actual, fet que ha fet més complexa la tasca docent en comparació amb fa vint anys. Va assenyalar que l'escola secundària ja no pot limitar-se a transmetre una lliçó i esperar que els alumnes marxïn al sonar el timbre. "Allà on hi ha alumnes amb més necessitats, és on més s'innova educativament", afirmava, apuntant la importància de compartir perspectives i bones pràctiques entre els diferents centres educatius.

Recuperar l'autoritat i la confiança en el professorat

Un dels moments més crítics de la conferència va ser la reflexió sobre la pèrdua d'autoritat del professorat en l'era de les xarxes socials. Comas va fer una observació impactant: "En els anys 80, si un alumne es comportava malament, la família el renyava; avui dia, sovint es qüestiona la feina del docent". Aquesta situació, segons Comas, no només afecta la relació família-escola, sinó que alimenta una sobreprotecció que s'hauria de corregir per recuperar el respecte i l'equilibri necessari entre els diferents actors educatius.

L'AMIPA agraeix la visita de Marta Comas i convida totes les famílies a reflexionar sobre la importància de la seva implicació en l'educació dels fills i filles, com a part fonamental per construir una societat més justa i democràtica.